

**KLIMAT AZJI I JEGO
WPŁYW NA ROLNICTWO**

**BLANDYNA
ZAJDLER**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania geografii dla szkoły podstawowej kl. V

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Miterka
Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Klimat Azji i jego wpływ na rolnictwo

Cel ogólny

Poznanie wpływu klimatu na rolnictwo.

Cele szczegółowe:

O. wyjaśnia pojęcie klimatu, wymienia czynniki klimatotwórcze, czyta informacje z klimatogramu, wymienia cechy klimatu monsunowego;

- omawia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej;
- wyjaśnia wpływ klimatu monsunowego na uprawy, np. ryżu.

Metody/Techniki/Formy pracy

Lekcja ćwiczeniowa, praca z mapą i w grupie, ranking diamentowy.

Środki dydaktyczne

Podręcznik, atlas geograficzny, klimatogramy.

Opis przebiegu lekcji

1. Faza wstępna

N. omawia z uczniami zasady pracy na lekcji oraz pracy w grupach z mapą i wykresami klimatycznymi. Przydziela uczniom klimatogramy/wykresy klimatyczne, które znajdują się w podręczniku.

2. Faza wykonawcza

N. dzieli klasę na grupy 4-osobowe i rozdaje zadania, wyjaśnia, że uczniowie pracują w grupach przez 10 minut.

Grupa 1. Analizuje klimatogram strefy klimatów monsunowych.

Grupa 2. Analizuje klimatogram strefy klimatów polarnych w Azji.

Grupa 3. Analizuje klimatogram strefy umiarkowanej kontynentalnej Azji.

U. analizują dane klimatyczne, a następnie prezentują swoje ustalenia, wskazując na duże zróżnicowanie klimatu w Azji.

N. zadaje pytanie: *Jak sądzicie, czym spowodowane jest tak duże zróżnicowanie temperatur powietrza w Azji?*

U. wskazują na położenie, rozciągłość południkową, duże odległości od zbiorników morskich.

N. informuje, że teraz zajmiemy się klimatem monsunowym i jego wpływem na rolnictwo, a w szczególności wyjaśnieniem, dlaczego Azja jest kolebką upraw ryżu?

N. rozdaje ranking diamentowy i prosi o uporządkowanie zebranych wcześniej informacji i wpisanie do rankingu cech sprzyjających uprawie ryżu w Azji. W drugiej części prosi o wpisanie cech utrudniających uprawę ryżu w Azji.

U. pracują 5 minut, dyskutują, a następnie podsumowują ranking.

3. Faza podsumowująca

Nauczyciel podsumowuje pracę grup. Prosi uczniów, o wyjaśnienie roli cyrkulacji monsunowej na rolnictwo. Proponuje (dla chętnych) odszukanie obszarów na Ziemi, które mają cechy klimatu monsunowego i ustalenie, czy według nich, istnieje możliwość uprawy ryżu na tych terenach.

Komentarz metodyczny

Na podstawie map klimatycznych i klimatogramów należy wykazać związek między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej. Odszukujemy na mapie obszary o podobnych warunkach klimatycznych (klimat monsunowy).

Ważne

Wyjaśnij, jak analizuje się klimatogramy, np. na jakie wartości zapisów należy zwrócić uwagę (odczytaj najwyższą i najniższą średnią miesięczną temperaturę powietrza, oblicz amplitudę temperatury powietrza, oblicz sumę opadów rocznych, w których miesiącach są najwyższe sumy opadów, oblicz średnią roczną sumę opadów).

Poproś uczniów* o opracowanie na następną lekcję informacji o gospodarce Japonii, i wyjaśnienie, dlaczego to właśnie z Japonii na cały świat, rozpowszechniają się nowości technologiczne.

Uczeń ze SPE może samodzielnie odczytywać informacje z klimatogramów, jest to bowiem kolejna lekcja, kształtująca umiejętność analizy danych klimatycznych. Niektórzy mogą mieć jeszcze kłopot z odczytaniem wartości i podaniem miana, np. mm/opad; °C – temperatura powietrza (trzeba to kontrolować).

Uczniowie ze SPE pracując w grupach, realizują wymagania zgodnie z Pp.: Interpretowanie map różnej treści, diagramów klimatycznych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych.

Kompetencje

Matematyczne i z zakresu nauk przyrodniczych oraz przedsiębiorczości, a także społeczne, językowe, cyfrowe.